

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja

Druk nr 2706
Warszawa, 29 maja 2026 r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Michała Wawera.

(-) Karina Anna Bosak; (-) Krzysztof Bosak; (-) Bronisław Foltyn; (-) Roman Fritz; (-) Janusz Kowalski; (-) Sławomir Mentzen; (-) Krzysztof Mulawa; (-) Bartłomiej Pejo; (-) Grzegorz Płaczek; (-) Michał Połuboczek; (-) Włodzimierz Skalik; (-) Krzysztof Szymański; (-) Krzysztof Tuduj; (-) Michał Wawer; (-) Andrzej Tomasz Zapałowski; (-) Sławomir Zawiślak.

U S T A W A

z dnia ...

o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy

Art. 1. W ustawie z dnia 25 lutego 1964 roku - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2809, z 2025 r. poz. 897) po art. 114¹ dodaje się art. 114^{1a} w brzmieniu:

„Art. 114^{1a}

§ 1. Nie może przysposobić dziecka osoba, która:

- 1) pozostaje z osobą tej samej płci w związku zrównanym z małżeństwem zgodnie z prawem obcym;
- 2) pozostaje w innym zarejestrowanym związku z osobą tej samej płci, wywołującym skutki prawne porównywalne do małżeństwa w prawie obcym;
- 3) pozostaje we wspólnym pożyciu z osobą tej samej płci.

§ 2. Przepisy § 1 stosuje się odpowiednio do przysposobienia wspólnego oraz przysposobienia dziecka małżonka.”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie w dniu jej ogłoszenia.

UZASADNIENIE

1. Potrzeba i cel wydania ustawy

Przedmiotem projektowanej nowelizacji jest wprowadzenie zabezpieczeń, mających na celu uniemożliwienie przysposobienia osób małoletnich przez osoby, które:

1. pozostają z osobą tej samej płci w związku zrównanym z małżeństwem zgodnie z prawem obcym;
2. pozostają w innym zarejestrowanym związku z osobą tej samej płci, wywołującym skutki prawne porównywalne do małżeństwa w państwie obcym;
3. pozostają we wspólnym pożyciu z osobą tej samej płci.

Proponowane rozwiązania obejmują zmiany w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym oraz mają na celu zwiększenie bezpieczeństwa dzieci, które potencjalnie mogą zostać przysposobione. Rozwiązania te służyć mają również zachowaniu spójności z Konstytucją RP przez przepisy stanowione przez akty prawne niższego szczebla, takie jak rozporządzenia.

Zmiana ta ma zapobiegać łamaniu art. 18 Konstytucji RP w aktach niższego rzędu oraz zapewnieniu zgodności innych przepisów z Kodeksem rodzinnym i opiekuńczym oraz Prawem o aktach prawa stanu cywilnego. Zgodnie z art. 1 § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego małżeństwem jest związek zawarty przez kobietę i mężczyznę, którzy jednocześnie obecni złożą przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego oświadczenia, że wstępują ze sobą w związek małżeński. Natomiast art. 107 pkt 3 ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego stanowi, że Kierownik urzędu stanu cywilnego zobowiązany jest odmówić dokonania transkrypcji, jeżeli transkrypcja ta byłaby sprzeczna z podstawowymi zasadami porządku prawnego Rzeczypospolitej Polskiej.

Mimo tego oczywistego i opisanego wprost stanu prawnego, w ostatnich tygodniach kilku Kierowników urzędów stanu cywilnego w różnych miastach złamało powyższe przepisy i dokonało transkrypcji małżeństw zawartych poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej przez osoby tej samej płci. Wobec powyższego, projektodawcy proponują wprowadzenie do Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego przepisów, które chronią dzieci przed przysposobieniem

przez osoby tej samej płci, które zawarły za granicą związek traktowany przez owe państwa na równi z małżeństwem.

2. Przewidywane skutki prawne w tym różnica pomiędzy dotychczasowym, a projektowanym stanem prawnym

Dotychczas obowiązujące przepisy nie przewidywały zakazu przysposobienia dzieci przez osoby pozostające w związku z osobą tej samej płci, jednak w zw. z rozporządzeniem ministra do spraw informatyzacji, które umożliwiło uznanie małżeństwa osób tej samej płci zawartego poza granicami RP za donośne prawnie również w Polsce.

Brak przepisów uszczegóławiających kwestię przysposabiania dzieci przez takie osoby mógłby prowadzić do sytuacji sprzecznych z polskim prawem, a więc do przysposabiania dzieci przez osoby pozostające w związku z osobą tej samej płci, których status został usankcjonowany zgodnie z prawem zagranicznym – a sprzecznym z prawem polskim. Proponowana zmiana jest zgodna z art. 107 Prawa o aktach stanu cywilnego, który stanowi, że należy odmówić transkrypcji sprzecznej z podstawowymi zasadami porządku prawnego RP. W razie nieprzyjęcia proponowanego projektu ustawy ww. przepis mógłby być łamany nie tylko podczas transkrypcji małżeństwa zawartego za granicą przez osoby tej samej płci, ale również podczas każdorazowego przysposobienia dziecka przez osobę pozostającą w takim związku.

3. Przewidywane skutki społeczne, gospodarcze, finansowe

Projekt ustawy wywoła pozytywne skutki społeczne. Wprowadzenie proponowanych zmian w temacie przysposabiania przez pozytywnie wpłynie na jakość postępowań w sądach rodzinnych. Proponowane rozwiązania odpowiadają na zgłaszane postulaty doktryny, praktyki i uczestników postępowań rodzinnych, którzy wskazują na konieczność zapewnienia obiektywnych mechanizmów kontroli nad procesem przysposabiania.

W związku z powyższym proponowane zmiany są zasadne, spójne z zasadami polskiego prawa rodzinnego, odpowiadają realnym potrzebom praktyki i przyczyniają się do zwiększenia rzetelności oraz społecznego zaufania do procesu sądowego i do zwiększenia pewności co do prawa.

Projekt nie wywoła skutków gospodarczych i finansowych.

4. Informacje dodatkowe

Projekt nie był poddawany formalnym konsultacjom społecznym.

Projekt nie zawiera przepisów określających zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej. Wdrożenie projektowanych przepisów nie spowoduje wzrostu obciążeń administracyjnych mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców. Projekt ustawy nie ma wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców. Projekt ustawy jest zgodny z przepisami ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 236, 1222, 1871, z 2025 r. poz. 222, 621, 622, 769, 1168).

Przedmiot projektu ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie zakłada wydania aktów wykonawczych.

Osiągnięcie celu ustawy nie jest możliwe za pomocą innych środków.

Projekt nie zawiera przepisów regulacyjnych i nie określa wymogów dotyczących świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 334, z 2025 r. poz. 619).

Projektowana ustawa nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projektowana ustawa nie zawiera przepisów technicznych i nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

DEKLAROWANE SKUTKI REGULACJI (DSR)
projektu ustawy

Informacja o projekcie

a) Tytuł projektu:

Projekt ustawy o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy

b) Przedstawiciel wnioskodawcy:

Michał Wawer

I. Część wstępna

[1] Zwięzły opis zidentyfikowanego problemu i proponowanych rozwiązań.

Przedmiotem projektowanej nowelizacji jest wprowadzenie zabezpieczeń, mających na celu uniemożliwienie przysposobienia osób małoletnich przez osoby, które:

1. pozostają z osobą tej samej płci w związku zrównanym z małżeństwem zgodnie z prawem obcym;
2. pozostają w innym zarejestrowanym związku z osobą tej samej płci, wywołującym skutki prawne porównywalne do małżeństwa w państwie obcym;
3. pozostają we wspólnym pożyciu z osobą tej samej płci.

Proponowane rozwiązania obejmują zmiany w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym i mają na celu zwiększenie bezpieczeństwa dzieci, które potencjalnie mogą zostać przysposobione. Rozwiązania te służą również zachowaniu spójności z Konstytucją RP przez przepisy stanowiące przez akty prawne niższego szczebla, takie jak rozporządzenia.

Zmiana ta ma zapobiegać ewentualnemu łamaniu art. 18 Konstytucji RP w aktach niższego rzędu oraz zapewnieniu zgodności innych przepisów z Kodeksem rodzinnym i opiekuńczym oraz Prawem o aktach prawa stanu cywilnego.

[2] Czy były rozważane rozwiązania alternatywne?

➤ Nie

Nie rozważano. Nie ma możliwości podjęcia alternatywnych, w stosunku do projektowanej ustawy, środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.

II. Wymogi określone w art. 34 ust. 2 pkt 3–5 regulaminu Sejmu

[3] Jakie są przewidywane skutki prawne projektowanych rozwiązań?

Dotychczas obowiązujące przepisy nie przewidywały zakazu przysposobienia dzieci przez osoby pozostające w związku z osobą tej samej płci, jednak w zw. z rozporządzeniem ministra do spraw informatyzacji, które umożliwiło uznanie małżeństwa osób tej samej płci zawartego poza granicami RP za donośne prawnie również w Polsce.

Brak przepisów uszczegóławiających kwestię przysposabiania dzieci przez takie osoby mogłyby prowadzić do sytuacji sprzecznych z polskim prawem, a więc do przysposabiania dzieci przez osoby pozostające w związku z osobą tej samej płci, który został usankcjonowany zgodnie z prawem zagranicznym - a sprzecznym z prawem polskim. Proponowana zmiana jest zgodna z art. 107 Prawa o aktach stanu cywilnego, który stanowi, że należy odmówić transkrypcji sprzecznej z podstawowymi zasadami porządku prawnego RP. W razie nieprzyjęcia proponowanego projektu ustawy ww. przepis mógłby być łamany nie tylko podczas transkrypcji małżeństwa zawartego za granicą przez osoby tej samej płci, ale również podczas każdorazowego przysposobienia dziecka przez osobę pozostającą w takim związku.

[4] Jakie są przewidywane skutki społeczne projektowanych rozwiązań?

Projekt ustawy wywoła pozytywne skutki społeczne. Wprowadzenie proponowanych zmian w temacie przysposabiania przez pozytywnie wpłynie na jakość postępowań w sądach rodzinnych. Proponowane rozwiązania odpowiadają na zgłaszane postulaty doktryny, praktyki i uczestników postępowań rodzinnych, którzy wskazują na konieczność zapewnienia obiektywnych mechanizmów kontroli nad procesem przysposabiania.

W związku z powyższym proponowane zmiany są zasadne, spójne z zasadami polskiego prawa rodzinnego, odpowiadają realnym potrzebom praktyki i przyczyniają się do zwiększenia rzetelności oraz społecznego zaufania do procesu sądowego i do zwiększenia pewności co do prawa.

[5] Jakie są przewidywane skutki gospodarcze projektowanych rozwiązań?

Projekt nie pociąga za sobą skutków gospodarczych.

[6] Jakie są przewidywane skutki finansowe projektowanych rozwiązań, w szczególności wpływ na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego?

Projekt nie pociąga za sobą skutków finansowych.

[7] Wykaz źródeł finansowania, jeśli projekt ustawy pociąga za sobą obciążenie budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Projekt nie pociąga za sobą obciążenia budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

[8] Czy projekt ustawy podlega procedurze notyfikacyjnej?

➤ Nie

III. Wymogi określone w art. 34 ust. 2a i 2b regulaminu Sejmu

[9] Czy projekt ustawy zawiera przepisy określające zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej (art. 34 ust. 2a regulaminu Sejmu)?

➤ Nie

[10] Czy wdrożenie projektowanych przepisów spowoduje obciążenia administracyjne mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców (art. 34 ust. 2a regulaminu Sejmu)?

➤ Nie

[11] Czy projekt ustawy zawiera przepisy regulacyjne lub określa wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (art. 34 ust. 2b regulaminu Sejmu)?

➤ Nie

Warszawa, 11 czerwca 2026 r.

BEOS-WPEiM-1300/26

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. SPS-III.020.168.10.2026

Data wpływu 12.06.2026

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Michał Wawer)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2022 r. poz. 990, ze zm.) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt zmierza do wprowadzenia art. 114^{1a} w ustawie z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy¹ (dalej: „Kodeks rodzinny”). Zgodnie z proponowanym przepisem zakazane byłoby przysposobienie dziecka przez osobę, która: 1) pozostaje z osobą tej samej płci w związku zrównanym z małżeństwem zgodnie z prawem obcym; 2) pozostaje w innym zarejestrowanym związku z osobą tej samej płci, wywołującym skutki prawne porównywalne do małżeństwa w prawie obcym; 3) pozostaje we wspólnym pożyciu z osobą tej samej płci. To rozwiązanie byłoby również stosowane odpowiednio do przysposobienia wspólnego oraz przysposobienia dziecka małżonka.

Projektowana ustawa miałaby wejść w życie w dniu jej ogłoszenia (art. 2 projektu).

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Prawo Unii Europejskiej nie reguluje zagadnienia przysposobienia dziecka w jakimkolwiek kształcie. Materia ta pozostaje kompetencją państw członkowskich. Oznacza to, że państwa członkowskie mają prawo ustanowić

¹ Dz.U. z 2026 r. poz. 236.

możliwość przysposobienia dziecka przez osoby pozostające w formalnych lub nieformalnych związkach z osobami tej samej płci.

Jednocześnie zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) każda kompetencja narodowa państwa członkowskiego, która nie jest objęta procesem integracyjnym, musi być wykonywana w zgodzie z prawem UE. W konsekwencji kompetencja państw członkowskich w dziedzinie regulacji zasad dotyczących przysposobienia dzieci także musi być wykonywana zgodnie z prawem UE. W szczególności, jak podkreślił to TSUE w wyroku w sprawie C-713/23, obowiązek ten wymaga zapewnienia zgodności „z postanowieniami [Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej; TfUE] dotyczącymi swobody przemieszczania się i przebywania na terytorium państw członkowskich przyznanej każdemu obywatelowi Unii [...]”². Przy tym, jak stanowi art. 20 ust. 2 lit. a i art. 21 ust. 1 TfUE, „obywatelstwo Unii nadaje każdemu obywatelowi Unii w szczególności podstawowe i indywidualne prawo do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich, z zastrzeżeniem ograniczeń i warunków ustanowionych w traktacie i środków przyjętych w celu ich stosowania”³. Ponadto „obywatel państwa członkowskiego, który jako obywatel Unii skorzystał ze swobody przemieszczania się i pobytu w państwie członkowskim innym niż państwo członkowskie pochodzenia, może powoływać się na związane z tym statusem prawa, w szczególności prawa przewidziane w art. 21 ust. 1 TfUE, w stosownym przypadku również wobec swego państwa członkowskiego pochodzenia [...]. Jednym z praw, które wspomniany przepis przyznaje obywatelom państw członkowskich, jest prawo do tego, by prowadzili swoje życie rodzinne zarówno w przyjmującym państwie członkowskim, jak i w państwie członkowskim, którego przynależność państwową posiadają”⁴.

Prawo do poszanowania życia rodzinnego jest też gwarantowane przez art. 7 Karty praw podstawowych UE (dalej: „Karta”) i pozostający w związku z nim art. 8 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności⁵ (dalej:

---

² Wyrok TSUE z 25 listopada 2025 r. w sprawie C-713/23, *Jakub Cupriak-Trojan, Mateusz Trojan przeciwko Wojewodzie Mazowieckiemu*, ECLI:EU:C:2025:917, pkt 48.

³ Tamże, pkt 41.

⁴ Tamże, pkt 42 i 43.

⁵ W świetle orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (ETPC) relacje między rodzicem adoptującym a dzieckiem adoptowanym mają taki sam charakter, jak relacje rodzinne chronione art. 8 Konwencji. Co więcej, „zgodna z prawem i autentyczna adopcja może stanowić życie rodzinne, nawet w przypadku braku wspólnego zamieszkania lub jakichkolwiek rzeczywistych więzi między adoptowanym dzieckiem a rodzicami adopcyjnymi”. Zarazem, z uwagi na to, że art. 8 Konwencji nie chroni prawa do adopcji, państwo-strona nie ma obowiązku uznawania wszelkich form opieki za adopcję. Gdy jednak ustanawia się prawo wykraczające poza zakres art. 8 Konwencji, państwo nie może stosować tego prawa (adopcja dzieci przez osoby samotne o innej orientacji seksualnej) w sposób dyskryminujący w rozumieniu art. 14 Konwencji. ETPC stwierdził również, że „gdy państwa udostępnią adopcję parom niebędącym w związku małżeńskim, musi ona stać się dostępna zarówno dla par różnopłciowych, jak i par tej samej płci, pod warunkiem że znajdują się one w istotnie podobnej sytuacji” (wyrok w sprawie *X i inni przeciwko Austrii*, 19 lutego 2013 r., skarga nr 19010/07). ETPC wskazał też, że „Zasady dotyczące adopcji mają zastosowanie nawet wtedy, gdy strony dążą do

„Konwencja”). W powiązaniu z prawem do poszanowania życia rodzinnego znaczenie ma także art. 24 Karty, który nakazuje poszanowanie praw dziecka. W efekcie państwa członkowskie mają obowiązek uznawania aktów wydawanych przez inne państwa członkowskie w zakresie, w jakim jest to niezbędne do skorzystania ze swobody przemieszczania się obywateli UE i członków ich rodzin, w tym utrzymania i rozwijania ich życia rodzinnego⁶.

Prawo Unii Europejskiej gwarantuje poszanowanie życia rodzinnego nie tylko między dorosłymi, ale także między nimi a ich dziećmi, w tym dziećmi przysposobionymi. O istnieniu takiej relacji decyduje wpis do aktu urodzenia legalnie wydanego przez właściwy organ państwa członkowskiego. Jeśli zatem państwo członkowskie dopuszcza przysposobienie dziecka przez osoby pozostające w związku z osobą tej samej płci, a także osoby samotne o orientacji nieheteronormatywnej, czemu daje wyraz w akcie przysposobienia dziecka, to inne państwa członkowskie nie mogą takich aktów kwestionować, uniemożliwiając dziecku wejście na ich terytorium razem z rodzicami adopcyjnymi. Zgodnie z art. 24 ust. 1 i 3 Karty dzieci mają prawo do takiej ochrony i opieki, jaka jest konieczna dla ich dobra. Mają też prawo do utrzymywania stałego, osobistego związku i bezpośredniego kontaktu z obojgiem rodziców, chyba że jest to sprzeczne z jego interesami. W ten sposób „byłoby sprzeczne z prawami podstawowymi, które temu dziecku gwarantują art. 7 i 24 Karty, pozbawienie go relacji z któryś z jego rodziców w ramach wykonywania przysługującego temu dziecku prawa do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich lub faktyczne uniemożliwienie, czy też nadmierne utrudnienie wykonywania przez niego tego prawa, z tego względu, że jego rodzice są tej samej płci”⁷.

W rezultacie w związku ze swobodą przemieszczania się obywateli UE, w tym własnych obywateli, która obejmuje możliwość utrzymania i rozwijania własnego życia rodzinnego, państwo członkowskie ma obowiązek uznania m.in. orzeczeń czy aktów stanu cywilnego dotyczących przysposobienia wydanych w innym państwie członkowskim, także w przypadku, gdy takie orzeczenie lub akt dotyczą przysposobienia dziecka przez osoby pozostające w związku z osobami tej samej płci.

---

wykonania zagranicznej decyzji o adopcji, co jest zabronione na mocy prawa ich kraju pochodzenia” (wyrok w sprawie *Negreponitis-Giannisis przeciwko Grecji*, 3 maja 2011 r., nr skargi 56759/08). Zob. *Guide on Article 8 of the European Convention on Human Rights Right to respect for private and family life, home and correspondence (updated on 28 February 2026)*, pkt 410 i n. oraz powoływane tam orzecznictwo, https://ks.echr.coe.int/documents/d/echr-ks/guide_art_8_eng; *Guide on the case-law of the European Convention on Human Rights Rights of LGBTI persons, 2025*, pkt 146 i n. oraz powoływane tam orzecznictwo, https://ks.echr.coe.int/documents/d/echr-ks/guide_lgbti_rights_eng.

⁶ Zob. wyrok TSUE w sprawie C-713/23, pkt 41, 42, 48 i n. oraz cytowane tam orzecznictwo.

⁷ Wyrok TSUE z 14 grudnia 2021 r. w sprawie C-490/20, *V.M.A. przeciwko Stoliczna obshtina, rayon „Pancharevo”*, ECLI:EU:C:2021:1008, pkt 65.

3. Analiza zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej

Polska dysponuje kompetencją narodową do decydowania o tym, czy i, jeśli tak, w jakim zakresie, akceptuje przysposobienie dzieci przez osoby, które pozostają w związku z osobą tej samej płci. Mieszcząc się w tych ramach kompetencyjnych, projekt ustawy przewiduje, że na terytorium Polski nie będzie dopuszczalne przysposobienie dzieci przez osoby pozostające w związkach formalnych lub faktycznych z osobami tej samej płci. Propozycja wprowadzenia zakazu przysposobienia dziecka w opisanym zakresie nie narusza prawa Unii Europejskiej. Wobec tego projekt ustawy można uznać za niesprzeczny z prawem UE.

Dodatkowo, uwzględniając dotychczasowe orzecznictwo TSUE, należy zauważyć, że chociaż Polska nie jest zobowiązana do wprowadzenia do swojego porządku prawnego instytucji przysposobienia przez osoby pozostające w związku z osobami tej samej płci, to – z uwagi na prawo do swobodnego przemieszczania się i osiedlania ujmowanego jako prawo obywatela UE (art. 20, 21 TfUE) oraz postanowienia Karty (art. 7 – prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego, art. 24 – prawa dziecka) – Polska nie będzie mogła kwestionować skuteczności aktów dotyczących przysposobienia dziecka dokonanego przez osoby pozostające w związku formalnym lub faktycznym z osobami tej samej płci, o ile takie akty zostaną wydane w innych państwach członkowskich, zgodnie z ich prawem, i o ile skuteczność tych aktów jest ważna w związku ze swobodą przemieszczania się i osiedlania tak rodzica adoptującego, jak i dziecka adoptowanego.

4. Konkluzja

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Autor:

prof. dr hab. Cezary Mik
ekspert ds. legislacji
w Biurze Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Akceptował:
Wicedyrektor Biura Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Ziemowit Cieślik
/podpisano elektronicznie/

Warszawa, 11 czerwca 2026 r.

BEOS-WPEiM-1301/26

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. SPS-III.020.168.9.2026

Data wpływu 12.06.26r.

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Michał Wawer) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu

Projekt zmierza do wprowadzenia art. 114^{1a} w ustawie z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy¹ (dalej: „Kodeks rodzinny”). Zgodnie z proponowanym przepisem zakazane byłoby przysposobienie dziecka przez osobę, która: 1) pozostaje z osobą tej samej płci w związku zrównanym z małżeństwem zgodnie z prawem obcym; 2) pozostaje w innym zarejestrowanym związku z osobą tej samej płci, wywołującym skutki prawne porównywalne do małżeństwa w prawie obcym; 3) pozostaje we wspólnym pożyciu z osobą tej samej płci. To rozwiązanie byłoby również stosowane odpowiednio do przysposobienia wspólnego oraz przysposobienia dziecka małżonka. Projekt ustawy nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Poselski projekt ustawy **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej** w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu.

Autor:

prof. dr hab. Cezary Mik
ekspert ds. legislacji
w Biurze Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Akceptował:
Wicedyrektor Biura Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Ziemowit Cieślik
/podpisano elektronicznie/

¹ Dz.U. z 2026 r. poz. 236.